

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА МЕНЕДЖМЕНТУ БЕЗПЕКИ

*Матеріали Міжнародної науково-практичної
конференції*

(16 травня 2018 року)

Луцьк 2018

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ**

**ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА МЕНЕДЖМЕНТУ
БЕЗПЕКИ**

*Матеріали Міжнародної науково-практичної
конференції*

(16 травня 2018 року)

Луцьк 2018

УДК 658:351.82(082)
ББК 65.050я43
Т 33

*Рекомендовано до друку вченою радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 5 від 24.05.2018р.)*

Рецензенти:

Ліпич Л. Г. – доктор економічних наук, професор кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства факультету економіки та управління Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Сохнич А. Я. – доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедрою управління земельними ресурсами Львівського національного аграрного університету

Шубалий О. М. – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри економіки Луцького національного технічного університету.

Теорія та практика менеджменту безпеки: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (16 травня 2018 р.) / Відп. ред. проф. Л. М. Черчик. – Луцьк, 2018. – 160с.

ISBN 978-617-7117-65-9

У збірнику подано тези доповідей та виступів учасників Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої питанням теорії менеджменту безпеки, безпеки особистості, прикладним аспектам забезпечення соціальної, екологічної, економічної безпеки підприємств, питанням механізму забезпечення соціоекологоекономічної безпеки регіону, проблемам забезпечення національної безпеки.

**УДК 658:351.82(082)
ББК 65.050я43**

ISBN

© Черчик Л. М. (упорядкування),
2018

ЗМІСТ

1. ТЕОРІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ БЕЗПЕКИ

Антонюк С., Садченко Е. JOB SHADOWING И ЕГО РОЛЬ В ОТБОРЕ ПЕРСОНАЛА	9
Дужан В., Садченко Е. КОНТЕНТ МАРКЕТИНГОВАЯ СТРАТЕГИЯ	11
Крисак А. ФОРМАТ БЕЗПЕКИ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	13
Кушніренко А., Садченко Е. В. INBOUND MARKETING - СОВРЕМЕННАЯ КОНЦЕПЦИЯ МАРКЕТИНГА	15
Самонов Д.И., Садченко Е.В. ПУТИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ВЕНЧУРНОГО БИЗНЕСА В УКРАИНЕ	17
Чевтаева К., Садченко Е. СПОСОБЫ РЕАНИМАЦИИ И РАЗВИТИЯ УПРАВЛЕНИЯ МАЛЫМ БИЗНЕСОМ В УКРАИНЕ	19
Черчик Л.М. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ СОЦІОЕКОЛОГОЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	21

2. БЕЗПЕКА ОСОБИСТОСТІ

Шульська Н. ЖУРНАЛІСТСЬКА ПСЕВДОНІМІЯ ЯК ЧИННИК ЗОВНІШНЬОЇ ЧИ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ	23
---	----

3. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ, ЕКОЛОГІЧНОЇ, ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Азєєв А. С. SMART-МЕНЕДЖМЕНТ В СЛУЖБАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ	25
Богдан М.А., Борисюк О.В. ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	27
Божатарник А., Садченко О.В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	29

Бортнік С., Висоцька Х. МІСЦЕ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	31
Бушняк Т.И., Садченко Е.В. СОВРЕМЕННЫЕ ТРЕБОВАНИЯ К СОЦИАЛЬНОЙ И ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ БИЗНЕСА	33
Волинець І. СУТНІСНО-ЗМІСТОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	35
Гаражджук І. В. СУТНІСТЬ ТА ВИДИ КООПЕРАТИВІВ	37
Герасимчук О., Бегун С. ІНФОРМАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	39
Дерипас О., Садченко О. ПОНЯТТЯ І РОЛЬ МІСІЇ НА ВСІХ РІВНЯХ ОРГАНІЗАЦІЇ	41
Івашко О. МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	43
Коленда Н.В. ЗАХОДИ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	45
Корчевська Т., Сафарова А. Т. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	47
Костецька А.І., Гудзь П.В. ПОБУДОВА ЕФЕКТИВНИХ КОМУНІКАЦІЙ «КЕРІВНИК- ПІДЛЕГЛИЙ» В КОНТЕКСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ БЕЗПЕКИ	49
Котик О., Лисачок А. ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ	53
Левицький В. ФОРМУВАННЯ ПРИНЦИПІВ КОНЦЕПЦІЇ КОНТРОЛІНГУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	55
Ліпич Л.Г., Хілуха О.А., Кушнір М.А. ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	57

Лукьянчук Е.М., Петрыга А.В. СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ КАДРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТА ПРЕДПРИЯТИЯ	59
Матвійчук Н. М. ЕКОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	61
Миськовець Н.П. ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЕКОСИСТЕМНИХ ПІДПРИЄМСТВ	63
Ніколайчук Т.О. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ	65
Новосад О. В. НАПРЯМИ ЕНЕРГЕТИЧНО БЕЗПЕЧНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ СИСТЕМ УКРАЇНИ	67
Пригула М. Ю. ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА	69
Пукало О. РОЛЬ ПОТЕНЦІАЛУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	71
Розум Р., Солонинка З. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА	73
Рудик Н.І. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	75
Стащук О. ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА	77
Садченко Е.В., Суходольская Д. ПОНЯТИЕ И ЗНАЧЕНИЕ ЛОГИСТИКИ В МЕНЕДЖМЕНТЕ ОРГАНИЗАЦИИ	80
Холявко Н.І. НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ	82
Черчик А. ОЦІНЮВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОЇ СФЕРИ	84

Ющишина Л., Мельник Ю. ЛОГІСТИЧНА СКЛАДОВА У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ	86
Якимчук А. Ю., Валюх А. М., Зайцев Д. Б. ДОСЛІДЖЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГІЇ ЯК ОСНОВИ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	89
Яцык И., Шматковская Т. УЧЕТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ИНФОРМАЦИОННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ	92
4. МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІОЕКОЛОГОЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ	
Андерсон Н.В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІО-ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ДЛЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	94
Балджи М. МЕХАНІЗМ ПРОГНОЗУВАННЯ СОЦІО-ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА РІВНІ РЕГІОНУ	96
Зайчук К.А. ФУНКЦІОНУВАННЯ ТУРОПЕРАТОРІВ В УМОВАХ ДОТРИМАННЯ СОЦІО-ЕКОЛОГІЧНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	98
Карлін М. ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ГАРАНТУВАННЯ КЛІМАТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	101
Лаш А.С. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ КООПЕРАЦІЇ	103
Малевич Н. РОЛЬ ІННОВАЦІЙ В СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЕКОБЕЗПЕЧНОГО ВИРОБНИЦТВА	105
Михайлюк О.Л. ЕКОЛОГІЧНІ РИЗИКИ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОДЕСЬКОМУ РЕГІОНІ	109
Павлов К. ЗАХІДНИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ РИНОК ЖИТЛОВОЇ НЕРУХОМОСТІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА КОНКУРЕНТНІ ОСОБЛИВОСТІ	112
Петрушенко М.М., Вернидуб Н.О. РОЛЬ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ У СТАЛОМУ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ	114

Сак Т.
ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ РЕГІОНІВ В УМОВАХ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ 116

Шубала І.В.
ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ ЯК
ОСНОВА СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ 118

Шубалий О.М.
ПОЛІТИКА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
ПРАЦІВНИКІВ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ
БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ 120

5. ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Борисюк О.В.
ОСНОВНІ ЗАГРОЗИ СТРАХОВОГО РИНКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ 122

Буняк Н.М.
РИНОК ПРАЦІ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ 124

Васильків Б.Л.
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІТ АУТСОРСИНГУ В УКРАЇНІ:
ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ 126

Gudz Piotr, Lebień Malgorzata
TEORIA A PRAKTYKA FORMOWANIA BEZPIECZEŃSTWA
ENERGETYCZNEGO UE I POLSKI 128

Дзядикувич Ю., Гевко Р., Любезна І.
ДЕЯКІ АСПЕКТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ 132

Зеленко О.
РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ЯК ГОЛОВНА
СКЛАДОВА ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ 134

Коротя М., Стрішенець О.М.
СТАН ТА РЕАЛІЇ ГАЗОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ 137

Рейкін В.С.
НЕЧІТКЕ МОДЕЛЮВАННЯ РІВНЯ ТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ
УКРАЇНИ 139

6. МОДЕЛІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМ СОЦІОЕКОЛОГОЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ, РЕГІОНУ, КРАЇНИ

Ліщук В.¹, Ліщук М.², Московчук А.²
ОСНОВНІ ЗАГРОЗИ ГАЗОВОЇ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ 141

Марців Т. Ю. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ СОЦІОЕКОЛОГОЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЛІСОВИХ ГОСПОДАРСТВ	143
Микитин Т. ОБГРУНТУВАННЯ СОЦІО-ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ ОЦІНКИ РОБОТИ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ПАРКІВ	145
Полінкевич О.М. УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПОВЕДІНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	147
Попик О.В. ЕКОЛОГООРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ЗОНУВАННЯ УРБАНІЗОВАНОГО ПРОСТОРУ	149
Прокopenко О.В., Омеляненко В.А. СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ МЕНЕДЖМЕНТУ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ НА ОСНОВІ ІННОВАЦІЙ	151
Рудик В.І., Білоус Н.М. НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ БЛОКЧЕЙН ТЕХНОЛОГІЙ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ УКРАЇНИ	153
Тоцька О.Л. ПОБУДОВА ПРОГНОЗНИХ МОДЕЛЕЙ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ УКРАЇНЦІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	155
Шевченко Г.М. РОЗБУДОВА МЕРЕЖІ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ПАРКІВ НА ПРИНЦИПАХ ВІДПОВІДАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ	157

СТАН ТА РЕАЛІЇ ГАЗОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Коротя Мирослав, аспірант II року навчання, спеціальності «Економіка»,
Стрішенець Олена д.е.н., професор, завідувач кафедри
аналітичної економіки та природокористування
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Екологічна політика більшості країн світу має цілеспрямований та граничний прояв, оскільки вміщує в себе такий важливий компонент дотримання принципів газової безпеки, який в свою чергу є підструктурною одиницею енергетичної безпеки.

Газова безпека асоціюється з механізмами захищеності природного середовища від непередбачених ситуацій природно-техногенного походження, в результаті господарської газової діяльності регіону або країни.

Енергетична стратегія України розрахована до 2035 р. описує газову безпеку, як елемент енергетичної безпеки, що досягається шляхом ефективного екологічно-безпечного забезпечення енергетичними ресурсами економіки.

Нормативно-правова оцінка дотримання газово-безпечного потенціалу країни регулюється наступними законами: «Про функціонування паливно-енергетичного комплексу в особливий період», «Про основи національної безпеки», «Про нафту та газ», «Про енергоенергетику», «Про альтернативні джерела енергії», «Про альтернативні види палива», «Про енергозбереження», Постанова Кабінету Міністрів України «Про концепцію діяльності органів виконавчої влади у забезпеченні енергетичної безпеки України», Указ президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України», «про стратегію національної безпеки України» та багато іншого.

На сьогодні, особливо гостро питання газової безпеки торкається спільноти Європи через скандал між російським «Газпромом» та українським «Нафтогазом» з огляду на газову залежність та створення важливого Східноєвропейського регулятора підземних сховищ. Тому лібералізація внутрішнього ринку природного газу України, інтеграційні процеси участі в загальноєвропейській системі природного газу, збільшення рентабельності підземних сховищ газу нашої країни робить газову безпеку пріоритетним напрямом енергетичної стратегії.

З врахуванням транскордонної ролі України, вітчизняні газотранспортні системи є необхідними не лише для України, але й для Росії і країн Європи, будучи невід'ємною ланкою газотранспортних

систем Білорусі, Угорщини, Словаччини, Румунії та Молдови, формуючи фактично міст між Росією, Середньою Азією та Європою. З огляду на стратегічну необхідність взаємоіснування, тиск Росії щодо відключення постачання газу є здебільшого психологічним та в основному є унеможливленим в першу чергу через власний інтерес. Тому, під газовою безпекою України, слід розуміти і газову безпеку Європи. В українських підземних сховищах газу зберігається близько 20% питомої ваги європейського газу. Це є друге газосховище в Європі і третє в світі [1].

Тільки в одному з 4 газових сховищ країни, що знаходяться в Прикарпатській області, який є найпотужнішим щодо об'єму газу, зберігається близько 15 млрд.куб.м, що навіть при негативному сценарії могло би вистачити протягом року для внутрішніх потреб держави та в повній мірі погасити зобов'язання перед європейськими партнерами.

Окрім того, практика нещодавньої загрози з боку Росії, довела існуючі добросусідські стосунки з Польщею. Найбільша державна газова компанія Польщі PGNIG готова при необхідності забезпечити стабільні та безпечні поставки газу при умові невідповідності договору «Газпрома». За повідомленнями УНІАН «Нафтогаз України», на тлі відмови російського газового монополіста «Газпрома» згідно умов постачання 60 млн.куб.м. газу до України буде подано польською компанією PGNIG.

Однак, на сьогодні майже відсутні законодавчі документи, які би змогли регулювати забезпечення енергетичної, в тому числі і газової безпеки. На разі, існуючі правові акти в цій сфері носять переважно галузевий характер та не відображають змін, що відбувається на основі функціонування вітчизняного ПЕК, а також появи нових ризиків та загроз газової безпеки.

Але, попри надійність українських партнерів в Європі та діючі момерандуми про газову та енергетичну безпеку, не менш пріоритетним питанням залишається імплементація українського законодавства до законів ЄС, а також інноваційне осучаснення ринку природного газу та умови його диверсифікації.

1. Газова безпека України. Предмет політичних маніпуляцій: думка експерта. – Режим доступу: <http://www.poltava.pl.ua/economics/6125/hazov>.

2. Павлов К. В. Державне регулювання та нормативне забезпечення діяльності газотранспортних підприємств в Україні / К. В. Павлов, М. І. Коротя // Матеріали ХІХ Міжнародної науково-практичної конференції аспірантів і студентів «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи

досліджень» (16-17 травня, 2017 року) : - Луцьк. – СНУ імені Лесі Українки, 2017. – С. 706-708.

3. Стрішенець О. М. Особливості функціонування інновацій в діяльності газорозподільних підприємств / О. М. Стрішенець, О. В. Новосад // Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами : Матеріали Міжнар. наук. практ. інтернет-конф., 07 грудня 2017 р., частина 1. – Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2017. – С. 162-163.

НЕЧІТКЕ МОДЕЛЮВАННЯ РІВНЯ ТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Рейкін Віталій Самсонович

доцент кафедри фінансів та кредиту

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Моделювання як науковий метод досить часто застосовується при дослідженні складних економічних явищ та процесів. Практична реалізація економіко-математичного моделювання пов'язана із узагальненням, спрощенням та певним абстрагуванням, оскільки надто складні системи неможливо аналізувати, а надмірна конкретизація не дає змоги виокремити найбільш важливі аспекти.

Одним із найбільш перспективних напрямів моделювання та прогнозування тіньових явищ і процесів є нечітка логіка, оскільки оцінка обсягів тіньової економіки за своєю сутністю може бути виражена лише наближено та здійснюється значною мірою в умовах невизначеності і латентності. Моделювання на основі нечіткої логіки необхідно застосовувати, насамперед, для ідентифікації складних фінансово-економічних систем, які функціонують за суттєвої невизначеності. Емпіричні дослідження прикладного характеру, що реалізовані як на світовому рівні, так і в сучасних умовах економіки України, підтвердили високу адекватність нечіткого моделювання порівняно із іншими альтернативними методами. Проте моделювання на основі технологій нечіткої логіки стосовно оцінювання тіньової економіки фактично не здійснювалося.

Нечітке моделювання, за допомогою якого можливо здійснити оцінювання обсягів тіньової економіки України, складається з двох етапів: генерування та налаштування. Програмна реалізація оцінки обсягів тіньової економіки із застосуванням нейро-нечітких технологій можлива в надбудові одного із найбільш поширених системних комплексів: Matlab – «Fuzzy Logic Toolbox». Для налаштування моделі використовувалися дані моделювання Ф. Шнайдера (параметр «Y») [1].

Наукове видання

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА МЕНЕДЖМЕНТУ БЕЗПЕКИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

(16 травня 2018 року)

Друкується в авторській редакції

Відповідальність за інформацію, викладену в публікаціях,
несуть автори

Коректор О.В. Рудь
Технічний редактор О.В. Рудь

